

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Raciborzu Wydział III Rodzinny i Nieletnich: w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabella Świerczek

Protokolant: Barbara German

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22/08/2017 roku w R.

sprawy z powództwa G. S.

przeciwko małoletnim K. S. i A. S. reprezentowanym przez matkę L. S.

o obniżenie alimentów

1. zobowiązuje powoda G. S. PESEL (...) dołożenia na rzecz małoletnich dzieci:

- A. S., urodzonej (...),

- K. S., urodzonego (...),

kwot po 700 zł (siedemset złotych) miesięcznie na każde dziecko, łącznie po 1400 zł (tysiąc czterysta złotych), poczynając od dnia 22 sierpnia 2017 r., płatnych do rąk matki małoletnich pozwanych L. S., w terminie do dnia 10 - go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, a to w miejsce alimentów ustalonych ugodą zawartą przed tutejszym Sądem w dniu 19.03.2015 roku w sprawie III RC 111/14 w wysokości po 800 zł miesięcznie na każde dziecko, czyli łącznie 1600 zł miesięcznie;

2. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

3. odstępuje od obciążenia stron kosztami postępowania.

III RC 127/16

UZASADNIENIE

W dniu 9 maja 2016 roku do tut. Sądu wpłynął pozew o obniżenie alimentów z powództwa G. S. przeciwko L. S. reprezentującej małoletnich A. S. i K. S.. Pozwany wniósł o obniżenie ustalonych ugodą sądową alimentów z kwoty 800 zł do kwoty 300 zł na każde dziecko. Powód uzasadnił swoje roszczenie tym, iż na skutek donosu pozwanej nie uzyskuje już renty zdrowotnej w Niemczech, oraz że w związku ze stanem zdrowia musiał zrezygnować z prowadzenia działalności gospodarczej. Powód podniósł, iż w chwili obecnej nie posiada żadnych dochodów oprócz renty, którą otrzymuje ze swojego byłego zakładu pracy, ponadto spłaca zaległość wobec niemieckiego urzędu z tytułu otrzymywania wyższej renty, niż mu przysługiwała. Powód spłaca ponadto kredyt i co miesięcznie uiszcza alimenty pozwanej.

W dniu 1 sierpnia 2016 r. powód złożył w tutejszym sądzie załącznik do pozwu z którego wynika, iż powód z powodu ciężkiej sytuacji majątkowej uiszczał alimenty w kwocie 600 zł, a w związku z tym pozwana wniosła o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez komornika sądowego. Powód po otrzymaniu postanowienia o wszczęciu postępowania egzekucyjnego zapożyczył się i uregulował należność względem pozwanej i poprosił ją o wycofanie

wniosku, co pozwana uczyniła. W w/w piśmie powód ponadto podniósł, iż zabiera dzieci na wakacje i w trakcie tych wakacji kupuje im kompletną odzież na czas wakacji. Powód twierdził, iż pozwana otrzymuje zasiłki na dzieci zarówno z Polski jak i z Niemiec.

W dniu 10 października 2016 r. matka małoletnich pozwanych wniosła odpowiedź na pozew, w której domagała się oddalenia powództwa w całości. Pozwana przyznała, że złożyła donos do niemieckiego urzędu, gdyż twierdziła, że otrzymywanie zasiłku przez powoda jest sprzeczne z zasadami moralnymi, ponieważ pozwany w owym czasie prowadził jeszcze działalność gospodarczą. Odnośnie obniżenia kwoty alimentów w miesiącu maju i czerwcu, pozwana twierdziła, że powód miał pieniądze a zapłacił je dopiero po otrzymaniu postanowienia od komornika. Ponadto powód niechętnie pomaga w opiece nad dziećmi. Kiedy powódka chciała odpocząć i poprosiła powoda, aby ten zajął się dziećmi przez miesiąc on zgodził się jedynie na 11 dni przyjąć dzieci do siebie. Pozwana podnosiła też, że powód ciągle używa samochód firmowy, który niedawno sprzedał, a działalność gospodarczą, którą w dniu 1 marca 2016 r. przepisał na E. S., powód prowadzi nadal w tej samej branży tylko pod inną nazwą.

Powód pismem z dnia 24 października 2016 r. wniósł o zabezpieczenie powództwa w przedmiocie obniżenia kwoty alimentów do 300 zł na każde dziecko na czas trwania postępowania, a ponadto wniósł o pominięcie twierdzeń i dowodów przedstawionych przez pozwaną. Powód podniósł, iż w celu utrzymania samego siebie i opłacenia alimentów musi zapożyczać się u rodziny. Powodowi po odliczeniu zobowiązań, w tym alimentacyjnych pozostaje na życie około 250 zł, a resztę pożycza od rodziny. Powód potwierdził, że prowadził działalność gospodarczą, a ponadto otrzymywał rentę z Niemiec w wysokości 1186 euro miesięcznie. Za uzyskiwane pieniądze opłacał opiekunkę dla małoletniego syna K.. Powód na skutek utraty renty w Niemczech i na skutek złego stanu zdrowia musiał zakończyć prowadzenie działalności gospodarczej. Nie ma nic wspólnego z osobą, która obecnie prowadzi tę działalność. Powód podniósł, iż sprzedał swoją działkę budowlaną za 37 000 zł, a środki uzyskane z tego tytułu przeznaczył na spłatę kredytu na samochód, spłatę pożyczek zaciągniętych u rodziny, na alimenty i na koszty własnego utrzymania, gdyż od stycznia 2016 roku był bez dochodu. Powód uzasadniał też swoje stanowisko tym, że oboje rodzice powinni w równym stopniu przyczynić się do utrzymania dzieci. Powód szacuje koszt utrzymania dzieci na kwotę 762 zł na dziecko.

Na rozprawie powód podał, iż obecnie znów otrzymuje rentę z niemieckiego organu rentowego i byłego zakładu pracy. Nie prowadzi działalności gospodarczej, gdyż stan zdrowia mu na to nie pozwala.

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2016 roku Sąd oddalił wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia. W wyniku zażalenia powoda Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy postanowieniem z dnia 7 marca 2017 r. (sygn. akt III Cz 2224/16 uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Raciborzu do ponownego rozpoznania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni K. S. i A. S. są dziećmi powoda G. S. i L. S..

(dowód: akty urodzenia małoletnich – k. 4-5 – akta III RC 111/14)

Powód na mocy ugody zawartej na rozprawie w dniu 19 marca 2015 r. zobowiązał się do płacenia alimentów w kwocie po 800 zł na każde z małoletnich oraz corocznie opłacania wyprawki dla małoletnich dzieci.

(dowód: ugoda zawarta pomiędzy stronami k. 290– akta III RC 111/14)

Pozwany comiesięcznie regularnie łoży na małoletnie dzieci alimenty w kwocie po 800 zł na każde dziecko, jednakże w miesiącach maju i wrześniu 2016 r. powód uścił alimenty w kwocie po 600 zł, w związku z powyższym reprezentantka małoletnich pozwanych złożyła do komornika wniosek o wszczęcie egzekucji.

(dowód: potwierdzenia przelewów za alimenty – k. 20-24,109-113,

postanowienia komornika wydane w toku prowadzonej egzekucji – k. 24, 27-28)

Zgodnie z orzeczeniem niemieckiego organu rentowego - na wniosek powoda z 13.07.2007 r., otrzymuje on rentę z powodu całkowitej niezdolności do pracy. Renta rozpoczyna się dnia 01.06.2008 r., będzie ona płacona najdłużej do 31.01.2027 (miesiąc osiągnięcia ustawowego wieku emerytalnego). Jak wynika z zaświadczenia lekarza specjalisty psychiatrii i psychoterapii z dnia 8 grudnia 2016 r. G. S. od roku 2007 pozostaje w leczeniu ambulatoryjnym – pacjent od roku 2009 ma na stałe obniżoną zdolność do pracy zarobkowej, z tego powodu nie jest w stanie wykonywać czynności na ogólnym rynku pracy, z powodu tego schorzenia pacjent jest też ciężko upośledzony.

Za czas od 01.03.2009 r. przyznano powodowi świadczenie w wysokości 1132,94 euro. Za czas od 1.01.2017 r. ustalono wysokość renty powoda na kwotę 1056,51 euro. Po potrąceniach składek miesięczna kwota do zapłaty to 941,88 euro, z tego dla uprawnionego 791,88 euro, a dla innych odbiorców płatności 150 euro. Przepisy pozwalają powodowi na dorobienie do renty do wysokości 500 euro.

Powód otrzymuje ponadto świadczenie za wypracowane lata w wysokości 242,55 euro miesięcznie z zakładu pracy – firmy (...).

(dowód: decyzja niemieckiego organu rentowego – k. 186-188,

legitymacja inwalidzka – k. 145-146,

zaświadczenie lekarskie k. 137-138

decyzja o zmianie wysokości renty z 1.01.2017 r. – k. 189-191,

zeznanie powoda k. 119v-120)

Z zaświadczenia (...) wynika, iż powód prowadził działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży detalicznej kosmetyków i artykułów toaletowych prowadzoną w wyspecjalizowanych sklepach od dnia 1.04.2012 r. do 29.02.2016 r. – działalność została wykreślona z rejestru 1.03.2016 r. Z dniem 1.03.2016 r. działalność w tej samej branży rozpoczęła E. S., przy czym w danych kontaktowych figuruje adres poczty elektronicznej: (...) Częściowo pokrywa się również miejsce wykonywania działalności – R. ul. (...). Za towar przekazany nowej właścicielce działalności powód otrzymał 3500 zł.

(dowód: zaświadczenia z (...) k. 56, 48;

zeznanie powoda k. 119v.)

Powód w 2015 r. osiągnął przychód w wysokości 127 391,42 zł, a w 2016 r. (tylko za dwa miesiące) w zeznaniu rocznym PIT-28 wykazał przychód w wysokości 24 968,95 zł..

(dowód: zeznanie PIT 28 k 114-1116, informacja Naczelnika Urzędu Skarbowego R. k. 18)

Powód oddał do komisju samochodów, którego używał do transportu w prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Wartość ceny sprzedaży w umowie komisju ustalono na 19.000 zł

(dowód: umowa komisju,

zeznanie powoda – k. 119-120)

Powód wynajmował mieszkanie w R., koszt jego wynajmu wynosił około 1000 zł miesięcznie. Dodatkowo powód ponosił opłaty za media w kwocie około 200 zł miesięcznie. Dnia 1.02.2016 r. wymeldował się z dotychczasowego adresu. W Niemczech nie ponosi kosztów utrzymania - mieszka w domu u córki, który kilka lat temu jej darował. Na leki wydaje dla siebie i dzieci około 100 zł miesięcznie.

(dowód: faktury za mieszkanie – k. 101-106,

faktury za media – k. 107-108,119

zaświadczenie k.8

zeznanie i oświadczenie powoda k. 120 i 212 v.)

Małoletni pozwani zamieszkują wraz ze swoją matką. Matka pozwanych leczy się na niedoczynność tarczycy i nieoperacyjnego guza macicy. W 2016 roku uzyskała dochód z prowadzonej działalności gospodarczej w kwocie 8 809,34 zł, natomiast w zeznaniu podatkowym za 2016 wykazała dochód w wysokości 13 596,67 zł.

L. S. otrzymuje na dzieci świadczenie 500+ oraz „kindergelt” z Niemiec w kwocie 1500 zł.

Matka pozwanych spłaca kredyt w wysokości 700 zł miesięcznie, plus ubezpieczenie kredytu w wysokości 90 zł, na utrzymanie gospodarstwa domowego wydaje miesięcznie około 1700 zł. Koszty zakupu leków na małego syna K. wynoszą około 250 zł miesięcznie. Obiady w szkole i przedszkolu – 170-180 zł miesięcznie. Na ubrania i inne wydatki matka pozwanych wydaje 1000 zł miesięcznie na dwójkę dzieci, na wyżywienie 1400 zł.

Małoletnie dzieci widują się z powodem co weekend.

(dowód: zeznania matki małych pozwanych – k. 120-121,

faktury – k. 61-62, 92,

potwierdzenia przelewów za media i zakupy – k. 66-8,

zaświadczenie i informacja o wysokości dochodów – k. 63-65, 183).

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci przedstawionych przez strony zaświadczeń, rachunków, potwierdzeń przelewów, zeznań stron. Sąd na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego ustalił jakie są relacje pomiędzy stronami postępowania, jak zmieniły się stosunki od ostatniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego, w szczególności aktualne możliwości zarobkowe obu stron. W ocenie Sądu wszystkie dopuszczone dowody z dokumentów w sprawie uznać należy za obiektywne i przedstawiające stan faktyczny w sposób zgodny z prawdą. Sąd uznał zeznania matki pozwanych za prawdziwe, zaś zeznania powoda tylko w części za wiarygodne. Sąd stoi na stanowisku, że prawdziwym powodem likwidacji działalności gospodarczej przez powoda nie był stan zdrowia, lecz okoliczność, iż działalność przynosiła przychody, które przekraczały dopuszczalną wysokość i spowodowały wstrzymanie wypłaty renty zdrowotnej w Niemczech. To było też powodem wymeldowania się powoda z dotychczasowego adresu w Polsce.

Sąd zważył co następuje:

Materialnoprawną podstawą powództwa jest art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (dalej kro), który mówi, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zgodnie z ugruntowaną już linią orzeczniczą, przez zmianę stosunków rozumie się istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji (uchylenie lub obniżenie wysokości alimentów) albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego (podwyższenie wysokości alimentów). Art. 133 § 1 kro, mówiący, że rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Zarówno w judykaturze jak i orzecznictwie powszechny jest pogląd, że obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka spoczywa na obojgu rodzicach, chyba, że któreś z nich nie ma możliwości wypełniania tego obowiązku. Natomiast, zgodnie z art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

W sprawach o zmianę wysokości alimentów Sąd każdorazowo ocenia czy nastąpiła zmiana stosunków, a jeżeli zaszła to w jakim zakresie. Zgodnie ze stanowiskiem SN (wyr. z 26.3.1969 r., III CRN 54/69, Legalis) przy ocenie, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 KRO, należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowych i majątkowych stron. W wypadku gdy zobowiązany do alimentacji posiada określony majątek, o zmianie okoliczności świadczy nie tylko zmiana stosunków własnościowych (utrata lub powiększenie majątku), lecz także zmiany w zakresie faktycznego dysponowania majątkiem, możliwości jego upłynnienia w celu zaspokojenia zobowiązań alimentacyjnych itp.

W przedmiotowej sprawie, w ocenie Sądu nie doszło do drastycznej zmiany stosunków stron.

Po stronie matki małoletnich pozwanych nie nastąpiła istotna zmiana stosunków, koszty przeznaczane na utrzymanie domu jak i utrzymanie małoletnich nie zmieniły się znacząco od czasu zawarcia pomiędzy stornami ugody.

Zdaniem Sądu wbrew twierdzeniom powoda jego możliwości zarobkowe nie uległy zasadniczym zmianom. Stan zdrowia powoda nie zmienił się od daty orzekania o jego niezdolności w 2007 r. Z przedłożonego przez powoda zaświadczenia lekarskiego wynika, że ma na stałe obniżoną zdolność do pracy zarobkowej (od 2009 r.) i nie jest w stanie wykonywać czynności na ogólnym rynku pracy – z tego tytułu otrzymuje rentę, lecz nie wyklucza to możliwości prowadzenia przez niego działalności gospodarczej na własny rachunek. Jedynym obiektywnym ograniczeniem jest kwota dochodu z działalności, która nie może przekroczyć 500 euro miesięcznie, bowiem spowoduje to utratę świadczenia rentowego z Niemiec. Powód wymeldował się z adresu zamieszkania w Polsce, a w Niemczech nie ponosi kosztów utrzymania mieszkania. Zatem w tym zakresie jego koszty utrzymania uległy obniżeniu.

Świadczenie rentowe powoda uległo obniżeniu z kwoty 1132,94 euro do kwoty 1056,51 euro, co potwierdzają wprost decyzje organu rentowego. To uzasadnia w ocenie Sądu obniżenie alimentów o 100 zł na każde dziecko, w pozostałym zakresie powództwo należało oddalić. Kwota potrącenia dokonywana przez niemiecki organ ze świadczenia rentowego w wysokości 150 euro, nie może mieć wpływu na ocenę możliwości dochodowych powoda, ponieważ wynika wyłącznie z zawinionego postępowania powoda.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc.

R., 21.09.2017 r.

Z. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć powodowi z pouczeniem.